

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne petstojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Vseslovenski shod.

Velikanska manifestacija bil je vseslovenski in hrvaški shod dne 14. t. m. v Ljubljani. Privrelo je na tisoče mož iz Istre, Štajerske, Koroške, Goriške in Primorske, da javijo kot zaupniki naroda, svoje ogorčenje nad postopanjem sedanje vlade. Velika sokolska dvorana bila je natlačeno polna, dosti pa jih ni dobilo prostora. Prav je povdarjal dr. J. Šušteršič, ko je rekel, kar so prenehali slovenski tabori, ni bila še zbrana tolika obilica naroda, razloček je danes le ta, da takrat prihitelo je ljudstvo, danes pa le inteligenca-zaupniki. Med zbranimi bili so tudi vsi slovensko-hrvaški deželni in državni poslanci; kot zastopniki drugih slovanskih bratov so prišli iz Zagreba poslanci baron Rukavina, David Starčević, dr. Potočnjak in drugi; dalmatinske Hrvatje je zastopal vitez Vuković; imenom mladočeškega kluba pa je prišel posl. dr. Stransky; a došla sta tudi člana slovanske zveze, maloruski posl. Barvinski in češkomoravski posl. dr. Stojan; dalje starosta dr. Vitezić, Nabergoj, Luka Svetec in še mnogo drugih veleglednih slovanskih rodoljubov.

Zborovanje je otvoril dr. Šušteršič, kateri je zborovalce iskreno pozdravil, in povdarjal, da je namen shodu pokazati, da stojimo vsi kakor jeden mož za naše obmejne brate v njih tužni borbi. Zato bodi izvoljen predsednikom voditelj goriških Slovencev, dr. Anton Gregorčič.

Gosp. dr. Gregorčič se je zahvalil za izvolitev in nasvetoval, naj se izvolijo častni predsedniki gg. glavar Detela, župan Hribar, dr. Barvinski, baron Rukavina in dr. Stransky; podpredsedniki pa dr. Jurtela, posl. Einspieler in Nabergoj; zapisnikarji dr. Gregorin, dr. Medved, dr. Rozina in dr. Žitnik. Predlog je bil z navdušenjem sprejet. Dalje je pozdravil predsednik glavarja Detelo, župana Hribarja in vse druge goste.

Dež. glavar Detela je v imenu Slovencev Kranjske dežele pozdravil zborovalce ter povdarjal, da je shod dokaz jedinosti vseh južnih Slovanov, dokaz, da ne poznamo nobenega naroda gospodujočim nad nami.

Župan Ivan Hribar je v lepem govoru pozdravil v imenu mesta Ljubljane vse zborovalce ter povdarjal, da se združimo vsi v močno falango narodnih bojevnikov in da te falange ne damo prodreti naj pride sovražnik od koderkoli.

Pozdravili so nadalje vsak v imenu svojega naroda posl. Barvinski, posl. Stransky, baron Rukavina, posl. Stojan in posl. vitez Vuković.

Na to odposlal se je Njega Veličanstvu presvitemu cesarju naslednji telegram:

„Njega c. in kr. apostolskemu Veličanstvu! „Na vseslovenskem in isterskohrvaškem shodu v Ljubljani zbrani zaupniki slovenskega in hrvaškega naroda polagajo pred stopnice Najvišjega prestola izraze svoje neomahljive udanosti in zvestobe do posvečene osebe Vašega Veličanstva in prejasne vladajoče rodbine.“

Za tem so utemeljevali razne resolucije govorniki dr. J. Šušteršič, dr. A. Ferjan-

čič, Vekoslav Spinčič, dr. F. Franko, F. Grafenauer, dr. Ivan Dečko in F. Povše. Resolucije sprejele so se vse enoglasno, kakor sledijo:

I. Vseslovenski in istersko-hrvaški shod sprejme združenje vseh slovenskih in hrvaških državnih poslancev z veseljem na znanje in odobrava v vseh točkah program „Slovanske krščanske narodne zveze“.

Slovenskim in istrsko-hrvaškim državnim poslancem se izreka popolno zaupanje in se isti pozivljajo, da naj v parlamentarni večini vstrajajo, dokler bode, odločno in neodvisno od trenutnih tendenc, dejansko izvrševala svoj program.

II. Vseslovenski istersko-hrvaški shod zahteva, da se v članu 19. temeljnega zakona o splošnih pravicah državljanov z dne 21. decembra 1867, št. 142 drž. zak. zajamčena narodna in jezikovna enakopravnost v šoli, uradu in javnem življenju izvrši tudi glede slovenskega in oziroma hrvaškega jezika na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem.

Toraj se zahteva, da so pri vseh državnih uradih v teh deželah uradniki, ki imajo občevati s slovenskim, odnosno hrvaškim narodom, večji v govoru in pismu slovenskega oziroma hrvaškega jezika, in da se jezika nevesčim, že nastavljenim uradnikom določi rok, v katerem se morajo izkazati s tem znanjem.

III. Zbrani na vseslovenskem in istersko-hrvaškem shodu pozivajo svoje poslance v državnem zboru, da skupaj s svojimi zavezniki, zahtevajo z vso odločnostjo od c. kr. vlade, kot pogoj na podpiranje iste:

a) da se že dolgo trajajoči sistem v pokrajinah Trsta z okolico v Istri, kakor i v celem Primorju, idoči naravnost na zator slovenskega in hrvaškega naroda, korenito spremeni; da se zadovolji v osnovnih državnih zakonih utemeljenim zahtevam Slovencev in Hrvatov, v cerkvenih, šolskih, upravnih, sodnih in gospodarskih stvarih; ter v obče, da preneha njih nezno stanje, in da se z njimi postopa po zakonih, kot ravnopravnimi državljanji in ljudmi;

b) posebej glede Trsta z okolico:

1. da se uredi v mestu Trstu in okolici ljudske šole tako, da se slovenski otroci podučujejo v svojem materinem slovenskem jeziku ter da se v srednjih šolah uvede poučevanje v slovenskem jeziku.

2. da se za tržaško okolico — vseh šest okrajev — ustanovi posebno c. kr. okrajno glavarstvo za prenešeni delokrog povsem neodvisno od tržaškega magistrata, a odvisno naravnost od c. kr. nameštinstva v Trstu;

3. da se oziramo na volitve v državni zbor, izloči okolica od mesta, ter da okolica sama svojega poslanca voli.

c) Posebej glede na pokrajino Istro:

1. Da se pod uplivom organov c. kr. vlade, in tudi z novci hrvaških vernikov ne odgajajo duhovniki, skoro izključno sinovi italijanskih roditeljev, v italijanskem jeziku in duhu, ter se nastavljajo mej hrvaške vernike duhovniki italijanske narodnosti in čustva, nevesči hrvaškemu jeziku — kakor se to dogaja posebno v jedni diecezi, — ampak da se za hrvaške ver-

nike vzgajajo duhovniki večji hrvaškemu jeziku in zavzeti za blaginjo hrvaškega ljudstva;

2. da se za 17.000 hrvaške, odnosno slovenske dece, neimajoče šole ustanove, hrvaške, odnosno slovenske ljudske šole, in da se tudi obstoječe ljudske šole preuredi tako, da bode vsa deca poučevana v svojem materinem jeziku; ter da se zakon o šolskih taksah, kot nasproten razvoju ljudskega šolstva, odpravi;

3. da se za 140.000 Hrvatov, in 44.000 njim povsem sorodnih Slovencev, ustanovi v Pazinu gimnazija s hrvaškim učnim jezikom;

4. da upravne oblasti ne rabijo s Hrvati in Slovenci hrvaški, odnosno slovenski jezik, da ne zavlačijo in z najjednostavnijimi rečmi, in ne delajo zaprek, ampak hitro, postavno in nepristransko rešavajo vse zadeve, in podpirajo hrvaško in slovensko ljudstvo, zanemarjeno ne samo v prošlih, nego i v novih, novejših in najnovejših časih;

5. da c. kr. sodnijske oblasti ne rabijo s Hrvati in Slovenci hrvaški odnosno slovenski jezik in sploh po zakonih in predpisih postopajo, ter da se že jedenkrat c. kr. okrožno sodišče, obstoječe za velik del Istre, vmeti v takovo mesto, kjer bodo zamogli človečji goroviti hrvaški tožitelji, obtoženci kakor tudi njih svedoki in branitelji, in kjer bode omogočena hrvaška porota;

6. da se pri volitvah v občinska zastopstva, v deželni in državni zbor, pazi na to, da se vršijo zakoni, da vlada red, in da bode volilcem za jamčena osebna sigurnost, ter da se stanje v isterskem zboru in odboru, vstvarjeno in vzdrževano nezakonitimi in nasilnimi sredstvi, spremeni v zakonito, in da se zbor ne le premesti v drugo najprimitivnejim zahtevam odgovarjajoče mesto, nego podvzame potrebne mere, da bode vsaj v tem drugem mestu hrvaškim in slovenskim poslancem zajamčena sloboda in osebna sigurnost;

7. da se podvzame vse mogoče mere, s kojimi bi se povzdignilo toli zanemarjeno gospodarsko stanje hrvaškega in slovenskega ljudstva sploh, in še posebej, da se mu pomore v bedi, koja ga čaka vsled jako slabe letošnje letine.

IV. Vseslovenski in istersko-hrvaški shod v Ljubljani, priznava:

da se Slovincem na Goriškem, osobito v mestu in okraju goriškem, kratijo v državnih temeljnih zakonih zajamčene državljanske pravice; da se v nasprotju z naravnim pravom ter z državnimi in deželnimi zakoni Slovenci na Goriškem siloma ovirajo v svojem kulturnem razvoju; da vlada prezira dosledno in čedalje očitneje slovansko narodnost na Goriškem, ki šteje v mestu nad jedno tretjino, na deželi pa dve tretjini prebivalstva; da je vladino postopanje nasproti goriškim Slovincem rodilo v njih prepričanje, da jih vlada smatra za pleme manjše vrednosti in veljave;

protestu je najodločneje proti tem odnosom na Goriškem, ki so zakrivili, da je v tamšnjem slovenskem ljudstvu izginila vera v temeljno načelo naše države;

zahteva: naj visoka c. kr. vlada uvede na Goriškem zakonite razmere v vsakem oziru;

naj omogoči goriškim Slovincem uživanje državljanskih pravic in tak kulturni razvoj, kakoršni zahteva naravno pravo ter ga jamčijo obstoječi zakoni; naj tirja od sebi podrejenih uradov in uradnih oseb strogo in dosledno, da postopajo popolno nepristransko, uljudno in zakonito tudi nasproti slovenskemu prebivalstvu na Goriškem v smislu svoje uradniške prisege; ter

pričakuje: da bo visoka c. kr. vlada zahtevala jednako postopanje, kakor od svojih uradnikov, nasproti slovenskemu prebivalstvu na Goriškem tudi od mestnega urada v Gorici in njegovih organov ter od kupčijske in obrtniške zbornice goriške, in to tem bolj, ker gospodujejo, Slovincem sovražna stranka v Gorici in sploh na Goriškem se vzdržuje jedino le z vladino pomočjo.

V. Deželna vlada: Osredna vlada se pozivlje, da premeni upravni sistem pri c. kr. deželni vladi na Koroškem in skrbi za to, da bode deželni predsednik brez ozira na katero politično stranko pravičen obema narodoma, ki prebivata na Koroškem in z jednako ljubeznijo skrbel za duševno in gmotno blagostanje nemškega in slovenskega ljudstva v deželi.

Slovenščina in c. kr. uradi na Koroškem. Vlada naj se ozira na dejanske potrebe koroških Slovincov in naj nastavlja pri vseh državnih uradih v slovenskem in mešovitem ozemlju take uradnike, ki so poleg druge službene sposobnosti popolnoma veščji slovenskega jezika; podložnim uradnikom naj pokaže, da je resne volje, jezikovno ravnopravnost strogo izvajati.

Slovenščina pri prometnih uradih na Koroškem. Slovenski jezik ne uživa pri prometnih državnih uradih slovenske koroške pokrajine pravic, katere so mu po ustavi zagotovljene; nujno potrebno je, da pride najvišja prometna uprava tem nedostatkom v okom ter jih kratkoma odpravi.

Šolske zadeve. Dosedanja jezikovna uredba ljudskih šol po slovenskih pokrajinah koroške dežele je krivična, kvarljiva in nepostavna. Poduk slovenskih otrok na podlagi tujega jezika zavira pravo in dobro vzgojo slovenske mladine, zabranjuje duševno izomiko in gmotni napredek ob jednom narodni obstank koroških Slovincov.

Vseslovenski in istrsko-hrvatski shod zahteva, da najvišja šolska uprava postavi tudi ljudske šole na slovenskem Koroškem na jedino pravo pedagogično didaktično podlago materinega jezika, kakor to zahtevajo državno-osnovni in šolski zokoni, na vseh šolah, koroškimi Slovincem namenjenih, naj bode učni jezik slovenski. Zato shod tudi zahteva, da se umaknejo temu načelu nasprotni učni načrti za ljudske šole, ki jih je proglasil c. kr. koroški deželni šolski svet z odlokom od dne 26. septembra 1890. št. 1623, in od dne 9. novembra 1891, št. 3178 — ter smatra vsako drugačno uredbo malih šol kot nepostavno.

Nadalje zahteva shod, naj visoka deželna šolska oblast iz pedagogično didaktičnih ozirov skrbi tudi za slovenske manjšine na Koroškem, tako, da se povsod, kjer se nahaja postavno število slovenskih otrok osnujejo javne ljudske šole s slovenskim učnim jezikom. Če pa število slovenskih otrok ne dosega postavnega števila za ustanovitev slovenske šole, in jih je najmanj deset, naj se otroci v skupni šoli ločijo po materinem jeziku v skupine ali oddelke. Samo ob sebi se razumeva, da ima dotični učitelj več biti obeh učnih jezikov.

Po tem načelu in vodilu naj se uredi tudi poduk v tistih nadaljevalnih in strokovnih šolah, katere obiskujejo slovenski mladeniči.

Ob enem pa zahteva shod, da naj se preosnovi celovško učiteljske tako, da se bodo na tem zavodu vzgojevali učitelji, ki bodo zmožni poučevati slovensko mladino. Učitelj, ki ni dokazal pri maturi in pri izpitu učiteljske zmožnosti, da je več slovenskega jezika v govoru in pismu, ne sme se namestiti na šoli, katero obiskujejo slovenski otroci.

Ako bi se na pripravnici v Celovcu ne oglasilo zadostno število slovenskih pripravnikov, naj se razpišejo letne podpore tistim pripravnikom na učiteljskih v Ljubljani, v Mariboru, v Kopru, ki se zavežejo, da hočejo vsaj 6 let de-

lovati na Koroškem. Tako bi dobili v teku nekaterih let zadostno število takih učiteljev, ki so zmožni slovenščine v govoru in pismu.

Volilni red za deželni in državni zbor. Volilne razmere na Koroškem za deželni in državni zbor so Slovincem neugodne in krivične. Visoka c. kr. vlada naj skrbi, da se dosejajni volilni red v obeh ozirih prenaredi, in sicer za državni zbor po predlogu, ki so ga nasvetovali slovenski poslanci dne 24. majnika t. l. v 17. seji v ravno preteklem zasedanju državnega zbora.

VI. Da se ugotovi opravičenim težnjam vseh Slovincov na Spodnjem Štajerskem po jednako-pravnosti, treba, da se one slovenske župnije, katere spadajo sedaj še pod sekovško škofijo, združijo z lavantinsko vladikovino v Mariboru, ter da se sodiščni okraji Radgona, Cmurek in Arvež podredijo novemu okrožnemu sodišču v Mariboru.

Brezpogojna potreba je, da se ljudska šola, namenjena za poduk slovenskim otrokom, uredi skozi in skozi na podlagi materinega jezika kot izključivega podučnega jezika, ter da neha biti ista v rokah nemškonaacionalnih in liberalnih šolskih nadzornikov golo sredstvo za ponemčevanja slovenskega naroda.

Treba je, da se deželni šolski svet štajerski razdeli v dva oddelka, nemškega in slovenskega, kateri opravlja vsaki samostojno vse posle zadevajoče njemu podredjene šole.

Učiteljske v Mariboru, namenjeno izgoji učiteljev za slovenske spodnještajerske šole, mora se urediti tako, da bode poduk v večini podučnih strok v slovenskem jeziku.

Vprašanje o poduku v slovenskem jeziku na celjski gimnazij v Celji naj se reši tako, da se na gimnaziji napravijo slovenske paralelke za slovenske dijake ter da se za tako popolnjeno gimnazijo zgradi novo državno, srednje šole dostojno poslopje.

Za štajerske Slovence treba osnovati v Celji državno nižjo kmetijsko šolo za praktičen poduk v umnem kmetijstvu in za vinorejo in sadjerejo, potem državno podkovske šole, obe seveda s slovenskim podučnim jezikom.

Na srednjih šolah naj se nastavlja slovenskega jezika zmožni in slovenski mladini naklonjeni močje, ne pa odločni nasprotniki nemškonaacionalnega in liberalnega mišljenja, kakor se to godi za Celje.

Nadzorstvo glede vseh spodnještajerskih in srednjih šol mora se odyzeti možem, ki so znani protivniki slovenskega naroda, ter izročiti možem, katerih preteklost daje jamstvo, da jim bo napredek slovenske šole zares na srci.

Pri imenovanju uradnikov za Spodnje Štajersko mora nehati sedanja krivična praksa, po kateri se izključujejo navadno uradniki slovenske narodnosti, in sicer celo domačini od službenih mest na Spodnjem Štajerskem.

Uradniška mesta na Spodnjem Štajerskem morajo biti pristopna tudi, in to v prvi vrsti, uradnikom slovenske narodnosti, in ta mesta ravno tako predsednikov okrožnih sodišč, okrajnih glavarjev in drugih predstojnikov uradov, kakor nižjih, tem predredjenih uradnikov, pri sodiščih, pri politični in finančni upravi, pri šolah, pošti in železnicah.

Pri imenovanju uradnikov za Spodnje Štajersko gledati je strogo na to, da vsak imenovanec ima že pri imenovanju popolno znanje slovenščine ter da je zmožen uradovati v slovenskem jeziku ustno in pismeno.

Krivični volilni red treba spremeniti tako, da bodo Slovenci na Spodnjem Štajerskem dobili svojemu številu primeren broj zastopnikov v državnem zboru, in da se uvrstijo v mestno skupino vsi sedaj izpuščeni trgi.

VII. Vseslovenski in istrsko-hrvatski shod pripoznava za rešitev naše narodnosti kot najsigurnejše sredstvo narodno avtonomijo; zato zahteva, da vlada predloži v državnem zboru zakon, ki podeli vsem narodom narodno avtonomijo in omogoči ustanovitev posebnih narodnih kulturnih zastopov za vsako narodnost, ki imajo v vseh svojih narodnostih in jezikovnih potrebah samostalno razsojevati in sklepati.

VIII. a) Vseslovenski in istrsko-hrvatski shod priznava kot nujno potrebo, da se delujoči stanovni našega naroga organizujejo v posamezne

strokovne zadrage, v katerih bodo sami o svojih potrebah in namenih odločevali.

Zato pozdravlja shod predlog kmetijskega ministerstva, po katerem se imajo osnovati kmetijske zadrage. Priporoča in nalaga svojim poslancem, da skrbé za to, da se v vseh pokrajinah, koder bivajo slovenski in hrvatski kmetovalci, osnujejo za nje, po vzgledu zadrug na Češkem in Tirolskem, posebne neodvisne in samostalne kmetijske zadrage.

b) Zahteva se, da se po vseh pokrajinah osnujejo kmetijske in obrtne šole s slovenskim, oziroma hrvatskim poučnim jezikom; prav tako naj vlada ustanovi za naš narod trgovinsko učilišče.

c) Vseslovenski in istrsko-hrvatski shod zahteva od vlade izdatne podpore v svrhu pospešitve in izboljšanja poljedelstva, osobito vinogradarstva živinoreje.

d) Da se delujočim našim stanovom, kmetijskim in obrtnim, pomore, snujejo naj se povsod posojilnice, deželni zastopi pa naj to podpirajo s podporami in posojili; prav tako naj skrbé za konvertovanje visokoobrestnih dolgov v nižje-obrestne.

e) Vlada naj že skoro izroči drž. zboru že obljubljeni zakon o pristojbinah, po katerem se imajo pristojbine urediti, oziroma znižati osobito za manjša posestva pri podedovanju ali prevzetju od starišev.

f) Državno in deželno zakonodajstvo ozira naj se na potrebe delujočih stanov, zlasti kmeta, obrtnika in delavca, naj izdaje zakone, potrebne v obrambo in varstvo poštene produkcije.

g) Da se izboljša naše socijalno stanje, da se ohrani in osiguri imetje naših stanov, pospešijo naj deželni zastopi raznovrstno zavarovanje in država naj se loti zavarovanja delavcev za čas onemoglosti in starosti.

h) Od vlade zahteva se, da izdatno podpira osobito malo obrt, da ta zmožna postane vstrajati v tekmovanju na domačem in svetovnem trgu.

Volilne sleparije.

O celjskem mestnem gospodarstvu, o prazni svetlobi in praznem njega zunanjem blesku, smo govorili že dovolj in dokazali, da je vse puhlo. Ravno tako smo že dokazali, s kako pošteni nemi(?) sredstvi se ti občinski svetniki obdržijo na svojem mestu, tako, da več kot tretjina Slovincov nima v občinskem svetu nijednega zastopnika. A mi jim ne zamerimo, ker vemo, kedo da so ti matodorji in ker upamo, da se uveri pregovor: „Danes meni, jutri tebi!“ Za take volitve, kakor so sedaj celjske občinske se še zmenimo ne, pričakujemo boljših časov, zato se pa bolj brigamo, da pridemo pri državnoborskih volitvah do svojih pravic.

Mnogo se je že govorilo o nesramnih goljufijah in o podkupovanju na dan volitve v državni zbor in so se tudi naredili potrebni koraki, da se prihodnjič tako sleparstvo prav vredno „des gebildeten Herrenvolkes“, pod čemer se razumejo menda v prvi vrsti celjski kričači, izostane.

Kar so privatne osebe delale, tega seveda ne moremo tako uspešno pobijati in ugovarjati, zato pa bodemo skrbeli, da se ne bodo pri volitvah prihodnjič vsaj od strani oblasti in sicer državnih oblastij godile take nepostavnosti, da ne rabimo hujšega izraza, kakor so se zadnjič.

Oglejmo si torej natančneje, kako se je sestavil imenik od mest oziroma od trgov, kako je slavno okrajno glavarstvo popravilo dotične zapisnike nič boljše visoko namestništvo v Gradcu potrdilo in kaj je k temu reklo upravno sodišče.

Celjski mestni urad je pri sestavljanju imenika po vseh kotih stikal, kje bi našel še kakšnega nemškega volilca, ščipal pa Slovence na vse strani. Tako n. pr. se je zgodilo, da je volil tudi nek Wallandov hlapec, ki ima baje mesečnih 50 gld. In tukaj ni bilo uradnega komisarja z njegovimi uradnimi popravki! A če ljudje lažejo. . . .

Vladni komisar je nadalje razsojal, da volijo kmetijski posestniki, ki imajo tudi v trgih ali mestih toliko posestva, da plačujejo nad

5 gld. davka, če so Nemci v mestih in trgih, kjer seveda tem prede; če so Slovenci, pa v kmetijskih občinah, kar je za nas velika škoda. Konec temu jednostranskemu in samovoljnemu postopanju je naredil odlok c. kr. državnega sodišča, ki določa, da imajo taki volilci pravico voliti po mestih. Na ta način smo pridobili 5 znanih glasov, t. j. onih, ki so se pritožili, razven tega je pa gotovo mnogo tacih, katerim stvar ni bila mari. Tu smemo računati gotovo vsaj 30 naših volilcev, ki niso volili.

Znani §. 26. državnozbornskega volilnega reda daje okrajnim glavarjem pravico, da tekom 24 ur pred volitvijo popravijo volilni imenik, v kolikor ga potrebnim smatra, to se pravi, če je volilec premajhen davkoplačevalec, če je inozemec itd., da jih črta ali, da pritožbe glede imenika rešuje, nikakor pa mu ne pristojna pravica, da bi uradnim potom vpisoval imena volilcev, ki še le pozneje začno dovolj davka plačevati. Na tak način bi se dali vsi Rotšildovi otroci, tudi če so jedno leto stari, spraviti v imenike. To našo trditev je potrdilo tudi državno sodišče, ki je ob jednom izreklo, da okrajni glavarji sami od sebe in uradnim potem nimajo pravice preskovati, da li kedo v imeniku manjka.

Na tak način so Nemci pridobili, kolikor je uradno potrjenih, po krivici 45 glasov, — seveda jih je mnogo več in lahko vzamemo okroglo število 50.

Seveda vsega tega ne bi bilo treba, ko bi bili ti gospodje nekoliko prej skrbeli — a šele tedaj, ko so bili imeniki že sestavljeni, so jeli računati in pokazala se jim je žalostna resnica, da so v manjšini. In ti gospodje, ki v sredstvih niso izbirčni, so se zatekli k okrajnemu glavarstvu in rotli in zaklinjali komisarje in kdo je že vse tam, da jim iz zadrege pomagajo in rešijo zatirano nemštvo. Prošnji se je seveda ugodilo!

A tu še ni konec. Razun omenjenih dveh sleparij, bila je še tretja: Mnogo Slovencev so kar meni nič tebi nič črtali iz imenikov, češ, ta premalo plačuje, in bilo je še mnogo drugih pretvez. Črtanih je bilo, kar se je doslej zvedelo, okoli 60 volilcev, posebno iz šmarnskega in soštanjskega okraja.

Če seštejemo sedaj vse po krivici odbite glasove in po krivici od Nemcev dobljene, seštejemo 140 glasov, za koje smo bili skrčeni. Pommer pa je zmagal z — okoli 110 glasovi večine.

Sedaj se pa vprašamo: s kakšno pravico sedi dr. Pommer še v državnem zboru. Ta človek, ki prej ni bil znan drugod kakor pri ušesih in laseh svojih gojencev, je nakrat postal izvoljenec celjskih Nemcev in po njih volji jeden največjih in najzagriženejših kričačev v parlamentu. To človeče, ki je s samim svojim prusofilstvom in veleizdajstvom postalo v politiki nekoliko bolj znana oseba, nima drugega dela če pride med svoje volilce, kakor da zabavlja proti vladi in napiva pruskemu cesarju in plešastemu Bismarcku. In ta dr. Pommer je c. kr. profesor! Dr. Pommerju je tedaj na nepostaven in nepošten način pripomogel do mandata — krivičen imenik volilcev. Bog zna ali bo videl za slučaj prihodnjih volitev ministerski predsednik grof Baden do Celja in tukaj nekoliko okreal po grešnih prstih uradništvo okrajnega glavarstva pri popravljanju imenikov.

Našim državnim poslancem pa priporočimo, da dobro preštudirajo volilne akte in dotične odloke državnega sodišča, ter opozorijo na vse omenjene okolnosti verifikacijski odsek in posebno poročevalca o celjski volitvi, ki bo gotovo svojo nalogo spolnil kakor pravi in pošteni Slovan. Želeti bi tudi bilo, da so ta čas, ko se bo dala potrditev Pommerjeve izvolitve na glasovanje, vsi slovenski in kolikor mogoče tudi vsi desnici pripadajoči državni poslanci v zbornici, da se ne zgodi kaj takega, kakor se je lani, ko je iz gole zanikernosti celjska postavka propadla. Posebno naj za vse skrbe štajerski in deloma tudi kranjski državni poslanci, ker primorski imajo itak s svojimi možmi dovolj opraviti.

Mi štajerski Slovenci pa odločno ugovarjamo, da bi naše zadeve zastopal v državnem zboru mož, ki nima srca za naše težnje, ki

upije in razsaja po državni zbornici, kakor ob sedena zver, če se gre za naše ali naših bratov svete pravice in koristi. Mi čemo imeti svoje pravice in jih bomo tudi dosegli, a priti mora v državni zbor mož, kojega je volilo ljudstvo samo in ne oni, katerega nam krivičnim potom vsiljujejo oblasti in matodorji iz celjskega in breškega občinskega sveta in podkupljene poturice iste baže, kakor so sami. „Heil und Sieg!“ ste vpili, a s pravičnim mečem vam bomo odbili „Sieg“ in ostal vam bo — pa le za malo časa še — le „Heil!“ — Da se vidimo!

Celjske novice.

(Spremembe pri celjskem sodišču.) Imenovani so deželnosodniškimi svetnikom: Ludovik Perko, sodniški tajnik v Celji za Celje, Josip Schwentner, državnega pravdnika namestnik v Celji za Celovec in dr. Viktor Wagner za Ljubljano; sodniškimi tajniki: Maks Langer vitez Podgoro, okrajni sodnik v Radečah za Celje, dr. Herman Schäftlein v Kočevju za Celje, Alojz Doxat in Adalbert Kotzian na svojih mestih v Celju, Rihard Marckhl v Celji za Maribor ter Karl Grebenc v Kostanjevici za Celje. Državnim pravdnikom: dr. Avgust Nemanič, državnega pravdnika namestnik v Celji za Maribor; višjega drž. pravdnika namestnikom: dr. Maks Bouvier, drž. pravd. nam v Celji za Gradec; drž. pravdnika namestnikom: sodniška pristava dr. Emanuel Bayer in dr. Franc Kočevar pl. Kondenheim oba v Celji. Prestavljen iz Celja v Maribor je dež. sod. svetnik g. Franc Trenz.

(Odhod vojakov.) Pretečeno soboto zapustili so večinoma vojaki, ki so bili pri vajah Celje. Popoldne ob 5. uri odhajal je oddelek bosansko-hercegovaškega polka in sicer tisti vojaki, ki gredo to leto na dopust. — Kdor je gledal jasne in vesele obraze krepkih in čilih bosanskih junakov, moral je sam postati vesel in navdušen; s takim veseljem so ti korakali pot proti domu, da se jim niti najmanje na njih obrazu ni poznal trud, katerega so prebili mej vojaškimi vajami. Prišedši na kolodvor, zaigrala je godba narodno korračnico ter kakih šest narodnih komadov odhajajočim v slovo. Pred vstopom v vlak, nagovoril je polkovnik odhajajoče vojake v materinščini, ter jim pripotočal, da ohranijo narodni čut, da ostanejo hvaležni svojemu najvišjemu pokrovitelju in vedno zvesti svojemu najvišjemu vojskovodji presvitlemu carju Franu Josipu I., kteremu naj žnjim vred zakličejo trikratni „živijo“. Iz grl vseh zadonel je krepki trikratni „živijo“, godba je pa zasvirala cesarsko pesem. Ni treba omenjati, kolike vrednosti so bile navdušene besede pri bosanskih vojaki v povzdigo narodnega, vojaškega in vladarskega čustva.

(Občeslovensko obrtno društvo v Celji) sklicuje v nedeljo dne 26. septembra t. l. velik obrtniško-gospodarski shod v Žalcu. Razpravljalo se bode o gospodarstvu, kmetijstvu, obrtu, trgovini in industriji. Narodnjaki udeležite se v obilnem številu.

(Volilna sleparija.) Povodom zadnje volitve v državni zbor v mestni skupini celjski dne 20. marca t. l. bali so se nemški Celjani hudo, da bodo pogoreli. Napravili so torej, da pomnožijo število svojih volilcev, veliko volilno sleparijo. Naenkrat so naznanili komiji raznih nemških trgovcev, točaji, in drugi ljudje razne baže, kakor znani celjski Oechs, da imajo dohodkov čez 650 gld. na leto, ter zahtevali, da se jim davek odmeri. To se je zgodilo, in okrajno glavarstvo v Celji je nemudoma, deloma še le zadnje dni pred volitvijo vpisalo novo pečene davkoplačevalce v volilni imenik. Zoper tako ravnaje vložili so gg. dr. Juro Hrašovec, dr. Jos. Serbec, dr. Ivan Dečko in drugi pritožbo na državno sodišče, ter je to pritožbo zastopal pri obravnavi pred državnim sodiščem dne 8. julija 1897, g. dr. Ivan Dečko. Državno sodišče je pritožbi ugodilo, ter izreklo z sodbo od 8. julija 1897. št. 213, da se je z vpisom nič manj kot 48, torej skoraj pol stotini oseb kršila v državnih temeljnih postavah zajamčena volilna pravica v državni zbor. Državno sodišče je imenovalo tako ravnaje utihotapljenje vpisa v volilni imenik. Državno sodišče izjavilo je pa tudi, da

okrajno glavarstvo ni korektno postopalo, ko je te vpise uprizorilo. Na tak način so si torej celjski Nemci „prišuntali“ 48 volilcev ter s tem omogočili svojo zmago. Celjska nemška stranka je pač, kakor se povsod kaže, skoz in skoz moralno propala, ničvredna stranka, kateri je vsaka sleparija in vsako sredstvo dobro, samo da si omogoči začasni vseh.

(Lepo gospodarstvo.) Mestni svet celjski sklenil je dati krčmarju Henkeju 25 gld. odškodnine, ker ta baje ni imel na dan slavnosti otvorjenja „Narodnega doma“ in blagoslovljenja zastave „Sokola“ prilike, stočiti toliko pijače, kakor bi jo sicer, ker je bil trg nekaj ur zaprt. Ta gostilna leži ravno nasproti „Narodnega doma“ in velikrat se zbira notri ravno ona sodrga, ki tuli „Die Wacht am Rhein“ in izziva vsakogar, ki prihaja mimo. Jeli imel Henke res kaj škode? ne vemo. Vemo pa, da se je tudi ta dva dni tulilo v tej gostilni, kakor v kaki klavnici, kadar se pobija goved in da ni bilo celo noč miru in če bi Henke skrbel malo bolj za dostojnost in red, bi stočil lahko še 10krat toliko. Mestni svet tedaj ni imel nikakor pravice, metati denar skozi — okno in plačevati potuho, ker ta denar znašamo tudi mi Slovenci vkupe, ki se nikakor ne strinjamo s takim gospodarstvom.

(Slovenskim okoličanom v pomislek.) Kedar koli se skličejo celjski „velmožje“ k občinski seji, vajeni smo slišati v prvi točki dnevnega reda politično riganje, Slovincem sovražne naklepe. Tako je bilo tem očancem zadnjič izreči svoje mnenje, naj se privolijo Žalčanom trije novi sejmi. Z enoglasnim „ne“ in „nikdar“ rešili so to točko. Razpravljalo se je, da bi ti semnji močno škodovali nemški obrti v Celji. Ali ne pripoznajo s tem jasno, da vas še imajo vedno, dragi okoličani, za narodne bebce, ki jim edino vzdržujete njihovo nemško obrt? Da, brez ovinkov so izjavili, da je brez slovenske okolice njihova obrt mrtva, mrtvo pa tudi njihovo umetno nemštvo. Ni vam treba kazati, vrli Žalčani in vsi drugi okoličani, kako se imate za to krateno pravico, za to zlobno zavist napram Celjanom maščevati! Sami so vam razkriti svojo občutno stran, ne bodite leni ter jim brez usmiljenja mecite v to nagoto smrtonosne puščice, dokler ne slišite zadnjih vzdihov tega nemškega zmaja. Ali jim bodeate mari v zahvalo, da nimate doma svojega semnja, nosili denar na njihov dom!

(„Waldhaus“ na — bobnu.) V kroniki, ki pomaga priporočati gospodarstvo celjskih očakov in njihovih izmišljenih naprav v — smeh, je mej drugimi potrebami tudi takozvani „Waldhaus“ na konci mestnega drevoreda. Ta stavba celjskega „olepševalnega društva“ pribila si je junaško reklamo v prvih mesecih svojega obstanka. Tukaj sem je sklical „Verschönerungs-Verein“ svoje ude, preskrbljene z „olepšalnimi sredstvi“, ko je imel leta 1890. tod mimo korakati novo ustanovljeni „Celjski Sokol“. Iz tega novodobnega grada vitezov — razbojnikov vsulo se je prvič na Slovence kamenje, gnila jajca in druge tvarine olepševalnega društva. Za to junaštvo naselili pa so se v tem nemčurškem stolpu maščevalni duhovi. Kateri koli podjetnik se je lotil tukaj obrti, — a teh je bilo do sedaj vže neštevilno — vsak se je prej ali slej klaverno poslovil s popolnoma suhem vimenom. Brez škodoželja gledali smo s preroškim duhom, kedaj jo potegne sedajni najemnik naravno pot. Nismo se varali — samo da današnji niti izsesane kože zdrave ne odnese. Po siromaku je šapnila nastavljena mu past. Mestni očetje obdolžili so tega zadnjega najemnika, imenom Vincenc Ristla, da se je baje zakrivil nepostavnih nerednostij, djali so njega, njegovo družino in služinčad pod ključ. Čez njegovo premično in nepremično premoženje pa je razpisan konkurs. Nili to nova žrtev celjskih domišljij o mogočnosti. Mogoče, da je mož, ali še bolj verjetno, posli njegovi posegli čez merico, ker z dohodki te obrti pri visoki najemnini se preživljati niso mogli. In to je naravno! Dokler celjska nadutost ne sprevidi, da jih pri sedajnih odnočajih vsaka nestrpljiva ločitev od Slovencev gmotno uniči, poginjati bodo i naprej videli vsakega, ki se jim bo še dal nepremišljeno zvabiti na limanice, bodi si tudi kak

zveličanec iz „rajha“. Kakor temu „Waldhausu“ godilo bi se v Celji večini nemškutarskih gostiln, obrti in trgovin, ako bi naše slovensko ljudstvo ne zahajalo tja ali iz „stare navade“, ali iz priljubljenega zapeljanja, ali pa ker jim je ravno — pri roki. A pride čas, in ta čas priti mora, da bodo nasprotni tvrdke za naše oči, kakor da so res kje gori mej drevjem in grmovjem — a nasledek jim bo „Waldhaus“.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške spremembe.) Naslednji č. gg. kaplani so premeščeni: Anton Drogenik iz Šmartna pri Slov. Gradcu v Luče, Henrik Hrašovec od Sv. Martina na Pohorju v Kostivnico, Janez Kozoderc iz Vitanja k Sv. Jurju ob Ščavnici, Martin Kranjc iz Kostivnice v Vitanje, Anton Miklič iz Luč k Sv. Frančišku ter Matija Vaupotič od Sv. Barbare pri Vurbergu v Dramlje. — Na novo nameščeni pa so č. gg. Fr. Horvat v Zibiki, Jož. Panič pri Sv. Barbari pri Vurbergu, Jožef Somrek v Vojniku, Janez Topolnik na Dobrni, Mat. Zemljč pri Sv. Martinu pri Sl. Gradcu, Jožef Žekar pri Sv. Martinu na Pohorju, ter Melhior Zorko v Solčavi.

(Spremembe pri spodnještajerskih sodiščih) Predsednikom okrožnega sodišča v Mariboru imenovan je Robert Greistorfer, svetnik višjega dež. sodišča v Gradcu; deželnega sodišča svetnikom imenovani so dr. Alojz Fohn in dr. Franc Voušek, predstojnika okr. sodnije v Mariboru na svojih mestih, nadalje okr. sodniki: Ignacij Pevetz v Ptuj, Anton Morocutti pri Sv. Lenartu na Štajerskem, Karl Martinak v Brežicah, Anton Liebisch v Ormoži in vicetajnik v justičnem ministerstvu dr. Karl Zwiedenek pl. Südenhorst, vsi za Maribor; istotako so imenovani dež. sodišča svetnikom, a ostanejo predstojnikom okrajnih sodnij na svojih mestih: Viktor Schaffer, okr. sodnik v Radgoni, dr. Adolf Pfeifferer v Laškem, dr. Aleks. Globočnik v Konjicah, Jan. Jezernig v Ljutomeru, Adolf Meixner v Rogatcu, Jožef Mihelič v Šoštanju in Tomaž Cajnkar v Sevnici. Sodniškim tajnikom imenovani so: dr. Gustav Wokaun, okr. sodnik v Gornji Radgoni za Maribor ter sodniški pristavi: Karl Nedwed v Brežicah za Maribor, Josip Rotner v Šmarji za Maribor, Alfons Kapun v Laškem za Maribor in Alojz Dekleva v Mariboru za Maribor. — Okr. sod. imenovani so naslednji pristavi: Fil. Kernek v Mariboru za Slov. Bistrico, dr. J. Krcnovogel pri Sv. Lenartu na Štajerskem za tam, Maks Viditz v Ribnici za Gornjigrad, J. Sitter v Mariboru za Brežice, J. Stepischnegg v Mariboru za Gor. Radgono, dr. J. Presker v Ptuj za Ormož, dr. Adolf Roschanz v Mariboru za Podklošter na Koroškem; drž. pravnik namestnikom imenovana sta sod. pristava: Rhard Bratusch v Celovcu za Maribor in dr. Rudolf Paltauf v Celovcu za Maribor. Premeščen je okr. sodnik dr. Jožef Fraidl iz Gornjegagrada v Ptuj.

(Shod v Teharjih) Dne 19. t. m. počenši ob 3. uri popoldne bode zborovalo „Kat. slov. polit. društvo“ na Teharjih in pri tej priliki se bodo razdelili diplomi častnim občanom izvoljenim po obč. zastopu na Teharjih. V večjo proslavo tega dne sodeluje „celjsko pevsko društvo“. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

(Žalec.) V petek 10. t. m. vršilo se je v Žalci premovanje konj savinjskega plemena. Prignalo se je mnogo in zelo lepih kobil in žrebic. Z veseljem se je opazilo, da konjereja v Savinjski dolini napreduje. Saj pa umna konjereja posebno tega plemena donaša kmetovalcu dokaj denarja, kajti cene konj so zelo visoke. Žrebe, staro 6 mesecev prodal je neki kmet za 170 gld., gotovo lepa svota. Le nekaj opazil sem pri zadnjem, kakor tudi pri letošnjem premovanju, namreč, da udje komisije ne znajo ali pa nečejo slovensko govoriti. Narednik žrebčarjev, dasi rojen na Ponikvi, govoril je le nemški in se je jezil, ako se kmet na njegov poziv ni oglasil. — Predsednik komisije govoril je pred razdeljenjem daril v nemškem jeziku. Ljudje poslušali so ga z odprtimi usti, — razumel ga seveda ni nihče. Po končanem govoru zaklical je trikratni „hoch“ in žalibog, kmetje so mu z „hoch“ odzvali. Žalostno pa resnično. — Sveta dolžnost merodajnih krogov

je, v prihodnje kaj takega preprečiti. — Kmetovalci slovenski, vi pa pomnite, da „hoch“ ne smete klicati, naj vas pozivlje k temu kdor koli si bodi. Naš vzklík je „živio!“

(Dirkarsko društvo v Žalci) priredi konjsko dirko v nedeljo dne 19. septembra 1897 ob 3. uri popoldne. I. Pričetna dirka; 200 kron, darila visokega c. kr. poljedeljskega ministerstva. Za 3 do 5 letne kobile in žrebce III. štirskega konjerejskega okolišča (Savinjsko pleme). Posestnik dokazati mora, da je njegov konj istiniti savinjskega plemena. Enoprežno, daljava 2000 metrov. 80 kron prvemu, 60 kron drugemu, 40 kron tretjemu, 20 kron četrtemu. Vloga 4 krone z zgubo vloge. Da se dirka vrši, treba je najmanj pet oglasil. II. Plemenska dirka; 200 kron, darila visokega c. kr. poljedeljskega ministerstva. Za 3 letne in starejše konje, o katerih se dokaže, da so istinito savinjskega plemena. Enoprežno, daljava 2000 metrov. 80 kron prvemu, 60 kron drugemu, 40 kron tretjemu, 20 kron četrtemu. Vloga 4 krone z zgubo vloge. Da se dirka vrši, treba je najmanj pet oglasil. III. Glavna dirka; 400 kron, daruje dunajsko dirkarsko društvo. Za konje vseh dežel in vsake starosti. Konji, koji še niso dirkali ali pa pri kateri javni dirki v času po 1. januarju 1894 naprej za eden kilometer po 2 minuti ali več potrebovali, postavijo se pri startu, za vsako boljše sekundo pa po 20 metrov nazaj. Enoprežno, daljava 2000 metrov. Vloga 8 kron z zgubo vloge. Da se dirka vrši, treba je najmanj 5 oglasil. 200 kron prvemu, 100 kro drugemu, 60 kron tretjemu, 40 kron četrtemu. Rok za oglasila 18. septembra 1897 ob 6. uri zvečer. Poznejša oglasila sprejemajo se samo za glavno dirko (št. III) z podvojeno vlogo do 12. ure opoldne 19. septembra t. l. Pri dirki veljajo pravila in gledé glavne dirke rekordne določbe dunajskega dirkarskega društva. Odbor.

(Javen shod) priredi mesto dne 29. avgusta t. l. „Kat. politično delavsko društvo“ iz Žalca pri Sv. Martinu na Paki dne 19. septembra t. l. ob 3. uri popoldne pri „Pošti“ v vrtnih prostorih. — V slučaju deževnega vremena v sobanah. Politični točki sledi prosta zabava s petjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Surovost) Ko so se vračali vdeleženci koncerta dne 5. t. m. iz Korunovega vrta v trg Velenje, popevala je gredoč družba izmed njih pesen: „Slovenec sem“. Iz znane velenjske nemčurske gostilne kričalo je par surovežev prav robato na cesto: b... si!! Motijo se dotičniki, ako si mislijo, da smo se zavoljo tega jezili. Prijavimo pa to dejstvo, da se bode vedela primerno ceniti olika naših nemčurjev.

(V Šoštanju) so imeli 4. t. m. ogled o potrebi samostojne nemške šole. Akoravno ni sedaj v trgu nijednega šol. otroka, ki bi slovenski ne znal, vendar ni dvomiti, da dobé šoštanjski nemčurji nemško šolo. No, privoščimo jim to veselje, za ravnatelja pa gosp. Hrovata. Prosit!

(Na Ojstrici) bilo je letos čez 50 oseb. Na vrhu gore sta dve spominski knjigi; ena od „Slov. planinskega društva“, druga od „Nemško-avstrijskega plan. društva“. V prvi je upisano 53 v drugi pa 32 hribolazcev.

(Mozirje) Statistika je po vesoljnem priznanju tako zanimiva in pomenljiva vednost, da mi je pač ni treba še posebno povzdigati. Česar se ne naučiš iz statistike! Celó kdo ti je naklonjen in kedo ne, izveš — ne baš iz statistike, pač pa iz načina, kako si kedo izkoristi statistiko. — Ko je tistemu mozirskemu tržanu (ne bodi ga treba!) prišlo med zborovanjem na Rečici na um, opozoriti poslanca, naj si prizadevajo, da se ustanovi slovensko kmetijsko učiteljske v Celji, ker v nemški oddaljeni Grottenhof ne zahaja toliko Slovencev, kolikor bi jih bilo želeti, in se je pri tem sklical na statistiko od leta 1879. naprej, kronil ga je poročevalec „Slov. Gospodarja“ (št. 35, 2. sept. 1897) namestu poštenega stvarnega ugovora po prstih, češ, da je število dotičnih zavod obiskujočih Slovencev bilo znatno večje. Le to je prepošteni gospod poročevalec pozabil povedati svojim čitateljem, da njegovo večje število sledi iz popolnoma drugačega štetja: da mozirski rogovilež šteje od leta 1879, in sicer le tiste, ki so

svojemu narodu zvesti ostali, g. poročevalec pa kar vse poprek od leta 1867. Poročevalec poštenjak bi bil moral občinstvo na to posebe opozoriti; a seveda potem bi stvar bila prišla ob svoj sijaj, on pa ob svoj hvalospev, da ve vse bolje, kakor drugi ljudje. Okrcanemu Mozirčanu se zdi prav čudno, da se gospodje o priliki kar cedé načel, ali kakor rekajo principov, ko pa se sproži kako načelno vprašanje, zarijejo se precej pod krtine malenkosti.

(V Mozirji) obhajala se je 8. in 9. t. m. 60letnica dr. Frischaufa, kakor smo to svojedobno poročali. Zastopan je bil osrednji odbor „Slov. plan. društva“ po dveh članih kakor tudi skoraj vse občine Savinjske doline. Pri slavnostnem banketu slavili so po vrsti razni govorniki zasluge blagega slavljence. Ko izročijo odposlanci občin Solčave in Luče g. profesorju krasno diplomo častnega občana, zahvalil se je tako odlikovani v zelo ginjenem govoru, katerega neprikrita, bratovska naklonjenost našemu narodu je napravila na prisotne izvanreden utis. Pri slavnosti sodelovalo je „Žalsko tamburaško društvo“, ki je izvabilo mlajši rod k živahnemu plesu. Drugi dan je bil izlet k Mozirski koči in Medvedjakov vrh. Tako se je zaključila slavnost, ki je veljala izbornemu prijatelju naroda slovenskega, kojega nam ohrani Bog mnoga leta!

(V sloveči cerkvi sv. Mihaela nad Laškim) bode letos slovesen shod v nedeljo pred sv. Mihaelom t. j. 26. tega mesca in sicer bode prvo opravilo ob polu 7. zjutraj, drugo ob 10. dopoldan, da se vstreže željam romarjev, ki z raznimi vlaki na Laško dohitijo.

(Zginil je) Jakob Novak p. d. gornji Pungaršek v Št. Janžu pod Prožinom. V nedeljo 2. t. m. ob 5. uri zjutraj zapustil je napol oblečen kočó in od takrat se pogreša.

(C. kr. namesniški svetovalec Friderik vitez Finetti,) okrajni glavar v Slov. Gradcu, stopi te dni v pokoj. Slovenci v tem političnem okraju imajo pač uzrok, obžalovati odstop tega uradnika, ker jim je bil posebro v zadnjih letih svojega poslovanja še precej pravičen in tudi slovenščine v uradu zatiral ni, kakor mnogi enaki uradniki po Slovenskem.

(Iz Trbovelj.) „Trbovlje se probujajo“, moral je vzklíkni vsakdo, kedor je prisostoval veselici, katero je priredilo pevsko in tamburaško društvo „Zvon“. Akoravno smo imeli nasprotnikov celo v lastnem taboru, akoravno se je moralo prekoračiti premnogo ovir, vendar je vspela veselica sijajno, — jasen dokaz, da bi se v Trbovljah lahko mnogo storilo, ako bi se le hotelo. Ob treh popoldne se je jelo zbirati občinstvo, in v kratkem času so bili vsi prostori zasedeni. Gostov iz drugih krajev je bilo sicer jako malo — žalibog so napravili isti dan vrli Zagorjani in Litijčani izlet — a temveč je bilo domačinov. Ves vspered zvršil se je prav izborno. Tamburaši so izvajali precizno vse točke. Tudi pevci so želi obilo pohvale. Pesem „Zvečer“ se je morala celo ponavljati, in istotako četvero-spev „Oblaku“, pri katerem je posebno ugajal prvi tenorist g. Seme. Največ pohvale je pa žela dražestna gospica Micika Molova, ki je deklamovala Aškerčevo „Mi vstajamo!“ Navdušenost se je čitala z vseh obrazov, ko je vsklíknila nežna deklamovalka: „Mi vstajamo!“ Da tudi mi Trboveljčani se moramo vzdramiti, moramo vstati. Razpršijo naj se v nič nasprotstva, da združeni stopimo v bojne vrste za naš narod. Zelo je ugajala tudi burka s petjem „Dva gospoda pa en sluga“. Vsi diletantje so zvedli svojo nalogo prav dobro, posebno pa gospici Mirolava in Zlata Molova. Žaleti je le, da bi se enake igre večkrat uprizorile. Po končanem vspredu se je razvila živahna zabava. Ker je bilo pa pod milim nebom prehladno, morali smo iti v notranje prostore, kjer se je mladina sukala in vrtela, da je bilo veselje. Pozno v noč smo se razšli — s trdno nadejo, da se priredi v Trbovljah še več enakih veselíc, zakaj neovrgljiva resnica je, — da se Trbovlje probujajo.

(Iz Trbovelj.) Sicer je kaj neumestno, če se peča človek z listom one vrednosti, katero ima obskuren listič, „Deutsche Wacht“. Vender je dobro, če spoznajo čitatelji „Domovine“ podlost dopisunov, ki skušajo v različnih nemških lističih svojo neslanost prodajati. — Po naključju

mi je prišla v roke številka umazane „Wachte“, v kateri je neki — „mar“ v svoji nevednosti in drznosti nekaj pisaril iz Trbovelj. Omenjena neslanost je pisala, da so peli v Trbovljah po noči(?) dijaki razun nekaj slovenskih tudi nemške pesni, nakar je neki prestrelil kaplan g. Gregorec enemu navzočih klobuk! Tri sto! No, večje podlosti in nesramnosti bi človek težko našel v kakem listu, kojega pregleduje avstrijska censura. Da bi kedaj trboveljski dijaki peli po nemško po vasi, tega ne čakajo vsi Celjani, dasi upajo še vedno na „most do Adrije“. Ravno tako je podla laž, da bi gosp. Gregorec komu klobuk prestrelil. Naj le prideta neslani dopisun in urednik „nemške vahte“ v Trbovlje, prav radi jim bodo trboveljski dijaki pokazali svoje klobuke, da so še celi. Pa to menda omenjena gospoda ne storita, ker se gotovo bojita, da bi Trboveljci še bolj ne spoznali, da sta omenjena gospoda „nekje obstreljena“.

(Politika podjetnikov.) Prijatelj nam pošlje iz Kostanjevice na Kranjskem priporočilni prilepek raz steklenice kostrivniške kisle vode — popolnoma italijanski! To vodo in ta italijanska priporočila razpošilja nek „Ignazio Nouackh“. Dotični rodoljub prosi, naj obvestimo omenjeno ravnateljstvo v Kostrivnici, da še Kranjska ni pod italijanskim žezlom. Vzrok bo pa menda ta-le: Oskrbništvo te kisle vode ve, da bi Kranjcem z nemškimi napisi slabo vstreglo, a da bi si slovenske omislilo, bilo bi mu preponiževalno, tako razpošilja laške, kateri jezik smatra nekako „mejnarnodnemu“. Na Kranjskem pa niso teh misli ter mu znajo njegovo „aqua minerale naturale“ nazaj poslati. Enako dela tudi ravnateljstvo rogaške slatine.

(Ubil se je) v Stojncih pri Ptuj 75 letni privitkar Fr. Cimerman padši pri nalaganju otave raz voza. To je letos vže tretji slučaj nagle smrti.

(Poročil se je) g. Ivan Škrbec, c. kr. poštar in posestnik pri Sv. Tomažu nad Ormožem z gđc. Kristino Simonič iz imenitne narodne obitelji pri Svetinjah.

(Misijonarji v Mariboru.) Pretečeno nedeljo naselili so se č. gg. lazaristi pri Sv. Jožefu pri Mariboru. Umestili so jih mil. knezoškof slovesno ob 10. uri predpoldan. Za sedaj so na tem novem mestu č. g. superijor Fr. Javševac, č. g. Jož. Navinšek in 3 bratje.

(Samomor.) V Dravo je skočil v Mariboru dne 6. t. m. vpokojeni uradnik železniške delavnice J. Wendl. Utopljenec je bil 67 let star, vdovec ter je šel v smrt iz bojazni pred sodniško kaznijo. Tožen je bil npravstvenega zločina.

(V Lipnici) bila je pretečeni teden volitev deželnega poslanca, mesto umrlega Morreta. Izvoljen je z močno večino baron Rokitsansky. Girstmayr Franci pa je zopet za jedno prepričanje boljši, da ni kaj verjeti obetom nemških bratcev pri kupici vina.

(Šolske vesti.) Po sklepu dež. šolskega sveta ima se štirirazredna šola v Nameji pri Radgoni razširiti v 5 razredno, 3 razredna v Arvežu v štirirazredno ter dvorazredna pri Sv. Lenartu nad Laškem v 3 razredno. Imenovani so nadučitelj: g. Franc Zopf, dosedajni učitelj na okoliški šoli v Ptuj, za novoustanovljeno dvorazrednico v Pristovi; g. Avgust Požegar, podučitelj pri Spod. Kunigundi, za Žitečko vas pri Mariboru, ter g. Konrad Mejovšek, nadučitelj v Seli za Reko. Nadalje sta premeščeni stalni podučiteljici Ana Jančar od Gornje Kunigunde na dekliško šolo v Ljutomer ter Marija Zopf od ptujске okoličanske šole v Pristavo: na svojem mestu pri Sv. Rupertu v Slov. gor. postal je stalnim podučiteljem g. Janez Maichen. Na lastno prošnjo prestavljena je gđc. Viljemina Rischner iz Rimskih toplic v Studence pri Mariboru.

(Višjemu deželnemu sodišču v Gradci) določen je predsednikom dosedajni osobni poročevallec ravno tam, višjesodni svetnik Ivan Wanggo.

(Na graškem vseučilišču) bilo je promoviranih pretečeno šolsko leto: 1 bogoslovec, 85 pravoslovcev, 63 medicincev ter 5 modroslovcev.

Druge slovenske novice.

(Sestanek književnikov.) Pretečeno soboto snišli so se v Ljubljani slovenski pisatelji, umetniki in knjigotržci k prijateljskemu pomenku

v „Narodnem domu“. Prisotnih je bilo tudi dokaj drugih prijateljev naše književnosti in umetnosti. Razgovarjalo se je, katerim načinom je doseči vzajemnost v slovenski literaturi in umetnosti.

(Pangermanska slavnost društva „Südmärkischer Sängerbund“) bo 31. oktobra t. l. šla rakom žvižgat! Tako se nam poroča iz Ljubljane. Občinski svet je bil namreč v svoji seji dne 7. t. m. sprejel od podžupana dra. vit. Bleiweisa Trsteniškega nujni predlog: Županu se naroča, naj stori pri deželnem predsedniku korake, da se prepreči nameravana izzivajoča slavnost društva „Südmärkischer Sängerbund“. — Tukajšnji uradni list „Laibacher Zeitung“ z urednikom vit. Januschowskyjem postaje od dne do dne predrznejši in pangermanskim idejam prijaznejši in treba bo temu veternejškemu uradnemu organu prav brezobzirno na prste stopiti. Ali je uradni list za to tu, da se s slovenskimi grošji dela propaganda v njem za pangermansko razbijanje na slovenskih tleh?!

(Imenovanje.) G. Mihael Markič, dosedajni suplent na ljubljanski višji gimnaziji imenovan je profesorjem v Novemestu.

(Na Viču) padel je 7. t. m. 16letni Jožef Steinmaier raz neke strehe, kjer je imel opraviti, ter obležal mrtev.

(Požar) uničil je v Zapužah pri Sv. Vidu nad Ljubljano dne 11. t. m. gospodarsko poslopje „Slepemu Janezu“. Škode je nad tisoč glđ. Požiga dolžijo Cigane, ki se često po okolici klatijo.

(Velikansk požar) besnel je pretečeni teden v Dragomelu pri Kamniku. Zgorelo 18 poslopij. Škodo cenijo na 40 tisoč glđ., a zavarovanega ni niti jedna četrtina.

(Umor in samomor.) Pri Sv. Ani nad Tržičem ustrelil je kmet J. Hofbauer svojo ženo in samega sebe. Vzrok ni znan.

(Nov most.) V Novemestu zgradijo v kratkem krasen most čez Krko. Vže so začeli podirati več hiš, preko katerega mesta se raztegne zgradba.

(Novomeški akademiki) prirede v korist podpornima društvoma za slov. visokošolce na Dunaji in v Gradci veliko besedo v Novemestu dne 18. septembra 1897. v prostorih „Narodnega doma“. Začetek ol. 8. uri zvečer. Vstopnina: sedež 60 kr.; vstopnica za stoj. 30 kr., za dijake 20 kr. Sedeži se prodajajo dne 16., 17. in 18. sept. od 11. do 12. ure dopoldne v čitalnici in zvečer pri blagajni. Glede na namen se preplačila hvaležno sprejemajo.

(Častnim občanom) imenovalo je mesto Črnomelj gospoda dež. predsednika Hein-a in gospoda dvornega svetnika Šukljeja.

(Družba sv. Mohorja) ima letos 71 540 udov, mej tem ko jih je bilo lani 75 227, tedaj 3 687 manj. Tem načinom ne dosežemo kmalu zaželjeno število 100 tisoč. Da je število padlo, krivijo slabe letine, kar je verjetno, a ne povsem mogoče, ker jeden glđ. na leto prihrani si lahko vsak marljiv bajtar in hlapec.

(Na Mariji Zilji) bode imelo dne 19 t. m. „Kat. politično in gospodarsko društvo“ za Slovence na Koroškem, svoj javen shod.

(50letnico službovanja) obhaja dne 22. t. m. koroški deželni predsednik baron Schmied-Zabierov. Na ta dan vstopil je leta 1847. v državno službo v Inomostu. Pač mnogo se da v tej dolgi dobi koristnega učiniti za blagor države in njenih narodov, a ravno toliko se da zakriviti, da ga še pozni rodovi kolnejo. K drugi vrsti javnih činiteljev pripada jubilarnt gledé slovenske narodnosti na Koroškem. Nadjamo pa se, da gre stari grešnik ob tej priliki potrebno pokoro delat.

(Električno železnico) napravijo na goro Sv. Višarj na Koroškem. Zgradbo prevzela je celovška tvrdka Siemens in Holske. Ker obiskuje to božjo pot na leto okolu 60 tisoč romarjev, upa se, da se podjetje splača.

(Obesil se je) v Penku na Koroškem bivši učitelj Gollmitzer iz Kleblacha; zmedlo se mu je.

(Imenovanje) Na c. kr. pripravnici na Proseku imenovan je stalnim voditeljem g. Iv. Nerkermann, kateri je bil do sedaj začasni vodja tega zavoda.

(V Trstu in po okolici) besnel je pretečeno nedeljo grozen vihar s točo. V Škednju in v Barkovljah uničila je toča vse poljske in vino-

gradske pridelke. Znatne poškodbe so tudi na poslopih, tako na tovarni v Škednju in drugod. Škodo cenijo na več sto tisočakov.

(V St. Petru pri Gorici) dovolilo je ministertvo in podrejene oblasti „prvo slovensko javno tombolo“. Prodalo se bo 10 tisoč listkov po 20 kr., a dobitki so po 400 in 200 kron. Ker je čisti dobiček namenjen v zdrževanje narodnih šolskih zavodov, upati je pač, da se vsi listki razpečajo.

(Kateri jezik je Bogu všeč?) Po italijanski domišljiji edino le laški! Nedavno je romalo mnogo pobožnega slovenskega ljudstva k Materi Božji v Istro blizu Poreča. Tem romarjem pa so laški duhovniki prepovedali v cerkvi slovensko peti in moliti.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) je sklican na dan 23. septembra t. l. Ker se je zadnje zasedanje pretrgalo, začne se sedaj novo, t. j. 13. zasedanje, vsled česar je treba gosposki zbornici in zbornici poslancev voliti novega predsednika; prvega imenuje cesar sam, predsednikom zbornice zaznamuje se mesto prejšnjega dr. Kathreina, dr. Ebenhoch, a tudi bivši naučni minister dr. Madeyski. Vsekakor bo treba izvoljenemu krepkih živcev, trdne odločnosti in — mnogo potrpljenja, ako hoče obstrukcijo uspešno pobiti.

(Odlikovanje.) Cesar je podelil dvornemu svetniku in profesorju slovanske filologije na Dunaji, dr. Jagiču c. i. kr. avstrijski-ogerski častni red za umetnost in vedo.

(Čehi na Avstrijskem.) Češkemu življu na Dunaji in sploh na Spod. Avstrijskem stavijo se vse mogoče ovire. „Komensky-ja šola“ na Dunaji prosila je pravice javnosti, a okrajni šolski svet dunajski je prošnjo odbil, češ, da ta češka šola ne služi pravemu namenu; istotako stori gotovo tudi deželni šolski svet. Ako vložiti češko društvo v češčini svoja pravila namestništvu, vrne jih to obično z opazko, da je na Avstrijskem društvi opravični jezik nemški. S tem pa se tem židovskim privržencem ne bo posrečilo češki živelj izven češke kraljevine ugonobiti.

(Poljski državni poslanec Szajer) obsojen je zbok žaljenja Nj. Veličanstva v 8mesečno ječo, vsled tega zgubil je tudi pravico biti nadalje poslanec

(V slunjskem okraju) na Hrvatskem, kjer se je dogodil nedavno oni nesrečni izgred, rastejo nemiri mej ljudstvom od dne do dne. Kotarska oblast je takoj drugi dan naprosila vojaške pomoči, ker je orožništvo nedostavno. Mej narodom se je raznesla vest, da hočejo njihovi popje razobesiti raz cerkvenih zvonikov mažarske zastave v znamenje, da je Hrvatska prodana Ogerski. Razvneto ljudstvo čuva noč in dan ter se pri tem ne boji krvavih prask.

(Dvestoletnica vojne pri Zenti) Dne 11. t. m. bilo je 200 let, da je slavni avstrijski vojskovodja princ Evgen Savojski sijajno zmagal Turke pri Zenti, tačas močni trdnjavi ob Tisi na Nižjem Ogerskem. V nobeni bitki niso bili Turki v 17. stoletju tako skrajno uničeni, kakor ravno 11. septembra leta 1697. Nad 20 tisoč jih je padlo, okolu 10 tisoč pa v reki Tisi utonilo, kamor jih je potisnila avstrijska vojna princa Evgena. Zmagovalni vojskovodja gnal je ostale Turke v Bosno do Sarajeva. Padlo je več turških paš. Ime princa Evgena zaslulo je ne navadno, opevajo ga junaške pesmi vseh avstrijskih narodov. Kmalu se mu postavi na bojnem polju krasen, 12 metrov visok spomenik, ki bo stal 138 tisoč glđ.

(Na Ogerskem) vršijo se sedaj velike vojaške vaje. Prisotna sta naš in nemški cesar. Po končanih manevrih obišče nemški cesar prvič Budapešto. Mestni magistrat dela velikanske priprave, a še bolj se gibljejo socialna društva za razgrajanje napram „švabu“.

Ogled po širnem svetu.

(Na italijanskem dvoru) postal je ruskim poslanikom grof Nelidov, ki je bival do sedaj v Carigradu, ter je na glasu najboljšega diplomata.

(Francoski predsednik Faure) pomilostil je pri vrnitvi iz Rusije 463 kaznjencev.

(Švedski kralj Oskar) praznuje ta teden 25letnico svojega vladanja. Dunajsko vseučilišče imenovalo ga je tem povodom častnim doktorjem modroslovja ter mu poslalo s posebno deputacijo dragoceni diplom. Avstrijsko vlado zastopa na tej slavnosti nadvojvoda Evgen.

(Mirovno pogajanje) mej Grško in Turško bliža se vendar enkrat k resnemu zaključku. Pri seji evropskih poslanikov dne 14. t. m. zjedini se glede vseh, za pomirjenje stavljenih točk. Nemčija in Anglija naprosijo Rusijo, ako tudi vse ostale velevladi pritrdijo, da prevzame posredovanje pri turški vladi, da stavljenе pogoje vzprejme. V Atenah nastane se posebna evropska komisija, ki bo gledala, da od Grške zastavljeni dohodki se tudi Turški res izplačajo. V teku jednega meseca ima turška vojska grško zemljo ostaviti.

Dopisi.

Iz celjske okolice. Misli bi lahko kdo, da morajo le samo Slovenci, ki žive v mestu od naših Celjanov marsikatero grenko požreti, mi kmetje zunaj mesta pa imamo pred njimi mir. Temu pa ni tako. Kako si oni mislijo, da smo mi njih hlapci, in da lahko z nami ravna, kakor se jim zdi, Vam je, dragi slovenski bralci lani ravno v tem času poročala „Domovina“, kjer se je čitalo, da se večkrat pijana mestna drubal priklati v naše vasi, ter nas izziva. Takemu surovemu dejanju moramo, moji dragi slovenski bratje in sotrpini, narediti enkrat za vselej konec. To pa najlozje dosežemo s tem, ako se varujemo na vsak način naše nemčurske sodrge in njih prodajalnic.

Vi Savinjšani, moj ponos, trdni in premožni kmetje, ki vas z neizrečeno radostjo opazujem, kadar se pripeljate v mesto z bistrimi konjički na ličnih vozeh, ne dajte nemčurskemu prodajalcu od sedaj ne krajcarja več, prosim pa vas še zraven, opominjajte tudi druge, ako bi bili še premlačni, da se tudi oni poprimejo gesla: „Svoji k svojim“. Na tak način bomo našim sovražnikom najpoprej pobili njih visok greben. Prodajalnic in krčem že imamo dovolj slovenskih. Vi slovenski trgovci in obrtniki pa glejte, da boste vedno imeli najboljše blago. Prosil pa bi tudi vse višje in nižje uradnike, sploh vse v mestu živeče Slovence: Podpirajte kmete moje brate, ako pridejo od daleč v mesto kupovat pri vsaki le mogoči priliki z dobrim svetom in naukom.

Nemškega zavoda ne podpirati nobenega, najmanj pa še mestno hranilnico. Seveda se bodo Celjani zvižali kakor gad, ako mu stopiš na strupeno glavo, ter nas obrekovali na vse mogoče načine, pa tega se nikakor ne prestrašimo. Da se tega naši nemškutarji najbolj boje, lahko spredite iz sledečega dogodka: Pred 20 leti je bila pri hiši oseba, ki si je s svojo pridnostjo prislužila tudi nekaj denarja. Po naključju prideva skupaj, in ko govorica prinese tudi na denar, mi ona reče: „Jaz imam svoj denar vložen v nemški hranilnici in bi ga rada prenesla v slovensko, pa ob delavnikih nimam nikdar časa iti v mesto.“ Ker se k tem poslu ponudim jaz, izroči mi knjižico, na katero je bilo vloženo 700 glđ. Te prenesem iz nemške hranilnice v slovenski zavod. Ko pa to nekaj nemčurjev zve, nastane silni krik ter začnejo omenjeno ubogo osebo na vse mogoče lažnjive načine begati, rekoč: „Sedaj si ob ves denar. Slovenska „špar-kasa“ je že na kantu; vsaj so začeli zidati hišo, (namreč „Narodni dom“) pa jo ne morejo dovršiti, ker nimajo denarja.“ Ta laž je ubogo osebo tako preplašila, da gre takoj v hranilnico, da se prepriča o resnici, vzdigne denar in ga nese polna veselja — ne nazaj v nemško hranilnico, ampak — imenovani lažnjivi nemčurski drubali, porine ji ga ponosno pod nos z besedami: „Ste li videli denar“, ter ga prihodnji uradni dan zopet vloži v slovenski zavod. Iz takih in enakih reči lahko spredite vsakdo, kako polna je nemčurska sodrga vsakovrstnih laži.

Slednjič pa mi še leži nekaj na srcu. Iz navedenih vrstic bi si lahko kdo mislil, da sem jaz kakšen slovenski trgovec ali obrtnik, ki govori za svoj žep. Ne, nikakor ne, dragi moj Savinjščan, Teharčan, Vojniččan in vsi drugi Slovenci, ki poznate naše Celje, jaz sem kmečkega rodu

in imam ravno tako žuljave roke, kakor tudi vi. Moj namen v teh vrstah je le, da potlačimo enkrat za vselej našega narodnega sovražnika, namreč to nemčursko celjsko sodrgo, ki nam je že toliko hudega in žalega storila.

Vam Celjani pa kličem besede, ki so bojda nekega starega, osivelega, pa modrega grškega moža, Homerja po imenu — esetaj hemar. Da, prišel bo za vas osodepolni dan, dan plačila, ki vas ne bo nikdo več poznal, ampak še le tu in tam kateri zaničljivi na vas pogledal, rekoč: „Nesramna sodrga, zaslužila si si ubožstvo in siromaštvo, v katerem sedaj živiš!“

Iz Slivnice pri sv. Juriji ob juž. žel. (Nemško uradovanje c. kr. okr. sodišča v Šmarji.) Sodnik in oba sod. pristava pri c. kr. okr. sodišču v Šmarji so slovenščine zmožni. Če se vkljub temu ne uraduje slovenski za Slovence, ampak nemški, vidi se, da gospodje nočejo. To sodišče je tudi našej občini dosihdob edino le nemški dopisovalo, da-si je župan prosil za slovensko, ker nemščine ni dovolj več.

Kakor bi sodišče hotelo župana zasmehovati, pisalo mu je, da mora nemške dopise sprejemati, ter milostno dovolilo, da sme na nemške dopise slovenski odgovarjati.

Tega gospodje v Šmarji niso hoteli sprevesti, da slovenskemu županu ni mogoče na nemški dopis odgovarjati, tudi slovenski ne, če dopise ne razume.

Sodišče v Šmarji je pezabilo, da so njegovi uradniki plačani, ne pa občinski predstojniki, da morajo uradniki jezik ljudstva znati, da morajo za slovensko ljudstvo slovenski uradovati.

Naše županstvo se ni uklonilo samovolji in krivici, da-si se je tudi c. kr. okrajno glavarstvo umešavalo nemščini na ljubo, ampak se je pritožilo na c. kr. namestništvo. C. kr. okrajno sodišče v Šmarji je dobilo poduk, da mora občini Slivnica v bodoče slovenski dopisovati. Toliko napora je bilo treba, akoravno imamo razne jezikovne naredbe na papirji!

Ali pa služi ta poraz c. kr. uradu v čast?

Vse občine pa naj posnemajo našo občino. Okrajni odbor njih bode gotovo podpiral, kakor je nas podpiral.

Po naših uradih ima nam biti materni jezik prvi, in če se uradniki še toliko branijo!

Iz gornjegrajskega okraja. (Zborovanje učiteljskega društva.) Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj imelo je svoje zadnje zborovanje dne 19. avg. t. l. na Ljubnem v prostorih gosp. Benda. Zbralo se nas je dovoljno število, a pogrešali smo nekatere bližnje sosedo, kateri pri naših zborovanjih radi blestijo sè svojo nenavzočnostjo. — Po običajnem pozdravu otvori načelnik gosp. Klemenčič zbor in da besedo gosp. Jeranko tu, kateri je v glavnih potezah poročal o letošnjem zborovanju „Zaveze slov. učiteljskih društev“ v Celji. Tudi gg. Schechel in Šjanec sta dodala nekaj pripomnj o tem velevažnem zborovanju, tako, da smo dobili vsi, tudi neudeležniki precej jasno sliko o njem.

Druga točka vsporeda bil je razgovor o konferenčnih vprašanjih. Ker poročevalec za prvo vprašanje ni bil navzoč, obravnavalo se je takoj drugo vprašanje „o jezikovnem pouku“. Debata o tem predmetu bila je zelo živahna. Nato je poročal g. Dedič o imenitnosti in o uredbi šolarskih knjižnic. Tudi o tem predmetu se je navdušeno razpravljalo in izrekla se je želja, naj bi „knjižnica za mladino“, katero je izdajal Gaberšček v Gorici, zopet izhajati začela, a naj bi se izdajala v nedoločenih obrokkih, kadar bi se ravno „dobrega“ gradiva nabralo dovolj. Umestno bi tudi bilo, ako bi nekateri mladinski pisatelji bolj podpirali to knjižnico s proizvodi svojega duha, a ne iz znanih vzrokov postavljali se na separatistično stališče. Delujmo složno — kajti v slogi je moč.

Prebrali so se nadalje še razni dopisi in prešlo se je na poslednjo točko vsporeda „predlogi“. G. Wudler je predlagal, naj bi se tudi pri nas uvedle „hospitacije“, kateri predlog se je soglasno z navdušenjem vsprejel. Prva taka hospitacija bode pri prihodnjem zborovanju dne 18. novembra t. l. na Rečici, kamor bodo — upajmo — prišli vsi, ki so našega stanu. Na veselo svidenje!

Iz jurklosterske občine. V temi jurklosterske občine se je jelo svitati. Ljudje so konečno vendar spoznali, da protestant in Nemeč, graščak Geipl slabo gospodari z občino in vodi ljudi za nos; zato so pa prišli do prepričanja, da ima le Slovenec voljo in srce za potrebe ljudstva in ga torej seveda ne mislijo več voliti pri prihodnjih volitvah za župana. Čemu najvišjo čast in moč v občini podeljevati nenasitnemu ptujcu, ko imamo vendar dovolj svojih zmožnih, poštenih, delavnih in narodnih mož. Pred tremi leti je ta zviti nemški graščak zapeljal ljudi z obljubami, da bode tudi on slovensko uradoval, dal pisarno in drva brezplačno in Bog ve kaj vse. Toda te svoje besede je kot župan pojedel in ni ničesar izpolnil, narobe, on je odstranil slovenski pečat in slovensko uradovanje, zavrgel sklep občinskega odbora za slovensko gimnazijo. Svojo graščinsko cesto v Rimske toplice, katero je predlanska povodenj uničila, je hotel spraviti na občinska ramena, a se mu odborniki niso dali v kozji rog ugnati, nasproti temu pa zanemarja občinske ceste in pote, da si jih morajo ljudje sami na svoje troške popravljati. Šolam ne izplačuje določenega zneska v pravem času. Pri minulih volitvah v V. kurijo je z zvižajo zapeljal več poštenih ljudi, da so volili ž njim vred za volilne može same privržence socijalnih „dejmokrastov“ in je tudi sam kot volilni mož ž njimi vred v Celju glasoval za socijalnega „dejmokrasta“, ter je s svojim verskem pajdašem, s trepastim obličem, hotel prouzročiti v Št. Lenartu in v Jurklostru socijalno demokrasko gibanje itd. Zvit in nevaren človek ta lutovski Geipl! Pa tudi njegovo graščinsko gospodarstvo leze rakovo pot. Stare hiše se mu podirajo, ker jih nema s čim popravljati, tovarno za papir je moral ustaviti, ker ni groša za delavce itd. Grajski oskrbnik protestant Schönawälder, njegova agitatorska desna roka, si je moral drugod poiskati službo. Geipl je torej po vseh straneh slab gospodar. In za tacega nesposobnega tujca so mnogi naši kmetje goreli, ker so imeli v glavi egiptovsko temo. Iz tega se pač razvidi, da tukajšnje kmetstvo ljudstvo mnogokrat ni sposobno vladati lastnega razuma na svojo korist, da mu je treba razumnih in veljavnih voditeljev. Tu pa vidimo tudi živi primer v žalostni podobi, da je skoro vsak Nemeč, ki se je preselil iz tujine na slovenska tla, sovražnik našega jezika in naroda. Kar je trtna uš za naše gorice ali vinograde, to so priseljene take nemške pijavke za našo narodnost prava uš.

Hvala Bogu, da se je jelo svitati v egiptovskeji temi po glavah naših ljudi, ki so večkrat tako zabiti, da se dado dolgo za nos voditi, dokler se pri prelazu prismojenega pozorja še pravočasno ne spametujejo ter se osramočeni in klaverni vrnejo nazaj. Res sramota za jurklostersko občino, kjer živita med tri tisoč katoliških Slovencev jedva dva protestantovska Nemca, da gospodari v njej protestant in Nemeč kot samooblastni paša!

Iz Žič. (Veselica bralnega društva v Žičah) se je nepričakovano dobro obnesla. Vendar bi se močno varal, kdor bi mislil, da so Žičani k temu pripomogli po mnogobrojnej udeležbi, kajti na prste si lahko preštel kmete Žičane, da, iskati si ga moral, ako si ga hotel videti.

Jojmene! Žičani, kdaj se vzdramite iz svoje zaspanosti? Kdaj se vzbudi v vas živahnejši, vzajemnejši, naprednejši, za dobro i lepo se zanimajoči in požrtvovalni duh!

Glejte! koliko je bilo odličnih gostov iz sosednih in tudi daljnih krajev: Iz Celja, Prihove, Čadrama, Studenic, Loč, Špitalič; posebno veliko pa jih je prišlo iz Konjic.

Ako bi vam mogel biti nevoščljiv, lahko bi rekel, da niti ne zaslužite zaradi svoje malomarnosti in nebriznosti, da so vas tako odlični gostje in v tolikem številu počastili. Gotovo se nađjam, da boste v prihodnjem letu, ko priredi društvo drugo veselico, to zamudo popravili.

Igralo, pelo in deklamovalo pa se je vsekozi dobro. Posebno naj bo tukaj izrečena najsrčnejša zahvala konjiškemu pevskemu društvu, ki je pelo več lepih moških in mešanih zborov. Gosp. A. Gosak, sin domačega gospoda župana, si je stekel za veselico največjih zaslug. Ne samo, ker se je neumorno trudil, da so se do-

mači igralci, predstavljajoči igro „Oreh“, tako dobro naučili in jo tudi dobro izvedli, ampak tudi za prireditev veselice prostora z lepo venčano smreko in čednim oderčkom, za povabljenje gostov itd.

Nedostatek je bil samo ta, da ni bilo pred odrom pravega redu, kar je bilo seveda za p. n. goste vsekakor jako neprilčno, kakor tudi pomankljiva postrežba. Oboje se bo drugokrat gotovo popravilo.

Zelo umesten je bil govor č. g. Kukoviča, vikarja konjiškega, ki je s šaljivimi, pa tudi resnimi besedami opominjal Žičane (škoda, da jih je tako malo bilo), kako naj se zavedajo svoje narodnosti, kako gnusno je, izdajati svoj narod za par sladkih, hinavskih besed, kupico vina ali piva ali „frakelje šnopsa“; učil matere Slovenke, kako naj vzgajajo svoje otroke v narodnem duhu itd. Govor gospoda abiturijenta Rosine o zgodovini slovenskega kmeta pa je bil tako izboren, da je želeli, da pride v javnost.

Med veselico bi bila morala priti brzjavka č. g. Fink, Pohl, Kokot, Angrež iz Pišec pri Brežicah z vsebino: Zadržani, udeležiti se, kličemo „Na zdar! Slava!“ a prišla je še le drugi dan s pošto. Kako da potrebuje brzjavka iz Brežic v Konjice 4 ure, iz Konjic v Žice (6 km.) pa 14 in pol ure, ne vem.

Za bralno društvo se zanima tudi preč. g. Radoslav Marzidovšek, c. i. kr. vojni kaplan v Mostaru, ki je društvu podaril lepo svoto, na kojem veledušnem daru se društvo na tem mestu najsrčneje zahvaljuje.

Namen veselice je bil dvojen: 1. Zbuditi med Žičani več zanimanja za društvo. 2. Pri pomoči društveni blagajni, ki je že nevarno pojemala za jetiko. Drugi namen smo dosegli v popolnej meri a prvi? Bog ve! Vederemo!

Vsem p. n. udeležnikom in udeležnicam veselice pa hvaležni kličemo: Bog plati! ter na gotovo svidenje pri drugi veselici k letu osihmal!

Kaneja, dné 2. septembra 1897. Kremeno opisal je Vaš dopisnik iz Krete v listu od 20. m. m. položaj slovenskih vojakov na Kreti. Srčna mu zahvala od vseh tamošnjih vojakov! Udaril je pravo struno; povedal je odkrito in resnično. Hvalevreden dopis prečitali so, kakor sem poizvedel, tudi gospodje častniki. Zdi se mi, da jih je nekoliko bacnil.

Trebalo bi še nekoliko pripomb, kakor: Ne gledé na tamošnje tropično vročino, a v uslugo, da nekaterniki dalje spé, vežbajo se nekateri oddelki našega bataljona v najhujši dopoldanski vročini; ko se vojaki drugih držav vračajo v vojašnice, Avstrijanci še-le prihajajo na vežbališče.

Za opetovano pohvalno vedenje pri vsaki priliki, učijo jih njih gospodje pod pekočim solncem pridno tekati in jih mučijo s pretiranim, nič vrednim „puško v ramo“. Tako postopanje z starim izvežbanim moštvom, kojega je pre-svitli cesar javno pohvalil za časa velikih vaj na Ogorskem, odobravajo celo častniki. — Sploh je opaževati na naših predstojnikih, da se nekako ližejo s Turki, a boljše Grke gledajo škilavo. Pač izdihnil in obrnil bi se v grobu slavni Lavdon in še slavnejši princ Evgen, če bi razvidel naše razmere. Smrdljivost in gajilobo podpiramo, pravico in napredek zaviramo.

Svečano smo slavili Avstrijanci dan 18. avgusta. Celej Evropi smo pokazali, kako neizmerno mi častimo in proslavljamo našega najvišjega poglavarja.

V Kaneji n. pr., kjer je 7. stotnija, bila je predvečer krasna bakljada — godba z ladje „cesarica M. Terezija“, — ki je korakala pred stanovanje avstro ogorskega generalnega konzula gosp. Pinter-ja. Dne 18. avgusta bil je v Kaneji mejnarodni sestanek iz vseh evropskih oddelkov. Ob 10. uri bila je slovesna sv. maša v francoski misijonski cerkvi. Prisotno je bilo naše mornarsko in pehotno častništvo iz Kaneje. Navzoči so bili baje tudi mejnarodni nadpoveljnik Italijan Amoretti, jeden francoski višji častnik, dva Angleža, jeden Turčin. Ruski oddelki ležijo vsi izven Kaneje, zato niso bili zastopani.

Narodno-gospodarske novice.

Splošna pridobnina po našem novem davčnem zakonu.

Piše dr. R. Pipuš.
(Dalje.)

Včasi se pa pri kakem opravi tudi isto obratovališče samo razteza na več davčnih občin, kakor pri rudokopih, zakupih posestev itd. Pridobnina od takih opravi ali podjetij se razdeli na občine, v katere sega obratovališče. Pri razdelitvi je treba paziti na to, v kateri občini je važnejši in v kateri manje važni del obratovališča, kateri občini dela podjetje ali opravilo več stroškov, in kateri manje, in katera teh občin je večja in katera manjša. Z ozirom na vse to se pridobnina dotičnega podjetja ali opravila primerno razdeli na vse udeležene občine.

Vodstvo nekega rudokopa je v prvi občini, kjer se nahajajo tudi skoraj vsi vhodi v jame. Tudi stanovanja za delavce so večinoma v tej občini. V drugi občini ima rudokop le en sam vhod v jame, tukaj se le malo rude spravi na dan; večji del rude se spravi na dan v prvi občini. Vozi se pa ruda skoraj skozi celo prvo, in potem tudi skozi del druge občine vselej po občinskih cestah. Jame tega rudokopa se pa pod zemljo ne razširjajo samo pod prvo in drugo ampak tudi pod tretjo občino, vendar se ruda po občinskih cestah tretje občine ne vozi. Tukaj je pač jasno, da bode se moral največji del, morda polovica pridobnine plačevati v prvi občini, v drugi občini bode se plačalo nekaj manje, pa vendar več kakor v tretji, morda ena tretjina, v tretji občini pa morda samo ena šestina. Jame, ki so pod tretjo občino, so gotovo najmanje važne, in rudokop dela tretji občini najmanje stroškov.

Morda utegne kdo reči, da je to pač vse eno, ali plačuje kdo pridobnino v tej ali oni davčni občini, in da to za življenje nima nika-kega pomena; a to ni res. To vprašanje je važno za davkoplačevalce in za občine, morda celo za okraje in dežele. Znano je, da nakladajo občine, okraj in dežele svoje doklade na neposredne državne davke. Take doklade bodo zadele tudi pridobnino. Doklade bodo se na pridobnino naložile tam, kjer se pridobnina plačuje. Občine, okraj in dežele bodo vsaj pri pridobnini dobili temveč doklad, čim več pridobnine se v občini, v okraju ali deželi plača. Ker pa doklade niso v vseh občinah, okrajih in deželah enako velike, bode moral tisti plačati primerno več doklad, ki plačuje svojo pridobnino v kaki občini, v kakem okraju ali v kaki deželi z velikimi dokladami.

Tudi volilno pravico za javne zastope, kakor za občinski odbor, okrajni zastop, deželni in državni zbor ima vsak navadno le v tisti občini, v kateri plača zadostno svoto neposrednega davka.

Ako pravimo, da se mora splošna pridobnina plačati v tej ali oni davčni občini, se to ne sme tako razumeti, da bode moral pridobninar pridobnino v tej davčni občini šteti. Štela bode se pridobnina, kakor tudi drugi davki navadno pri davčnem uradu, ali zračunilo se bode potem, koliko pridobnine se plača iz te ali one davčne občine, koliko davkoplačevalcev ima ta ali ona davčna občina.

IV. Pridobninski razredi in pridobninske družbe.

Pridobnina v celi državi mora vsako leto skupaj znašati gotovo, že naprej določeno svoto. To svoto bodo morali pridobninarji cele države skupaj plačati. Da se ta svota na posamezne pridobninarje primerno razdeli po njihovi davčni zmožnosti, t. j. tako, da se tistim, ki lahko več plačajo, naloži večje breme, onim pa, ki ne morejo toliko plačati, manje breme, razvrstijo se pridobninarji cele države v 4 pridobninske razrede in vsak razred v večje število davčnih družeb. V pridobninske razrede in davčne družbe pa niso uvrščeni krošnjariji in drugi pridobninarji, ki svojega obrta ali opravka ne izvršujejo na kakem gotovem kraju, ampak obhodno, t. j. popotovaje od kraja do kraja, od hiše do hiše, bodi-si, da imajo za to splošno dovoljenje, ali pa da morajo za vsak kraj dobiti posebno dovo-

ljenje. V pridobninske razrede in davčne družbe dalje niso uvrščena tista podjetja, ki morajo javno polagati račune, ki torej ne plačujejo splošne, ampak posebno pridobnino takih podjetij. Razume se, da se pridobnina opravi in podjetij, ki niso uvrščena v pridobninske razrede in davčne družbe, ne šteje v svoto, katera se razdeli na pridobninske razrede in davčne družbe. (Dalje prih.)

Književnost.

(Zbirka domačih zdravil,) kakor jih rabi slovenski narod. S poljudnim opisom človeškega telesa. Tretji pomnoženi natis. Cena 50 kr. s pošto 55 kr. Dobiti pri Dragotin Hribarju v Celji in vsih slovenskih bukvarnah. Ta nova izdaja se je popolnila z raznimi dobrimi nasveti in dodal cel oddelek zdravenja z vodo po župnik Kneipp-ovem načinu. Priporočati je knjižico vsaki slovenski hiši in seosebno še to novo izdajo.

Razne stvari.

(Strašna nesreča) prigodila se je dne 10. t. m. v Kijov na Moravskem, kakor nam poroča ondodni rojak. V neki večji prodajalnici mešanega blaga, kjer so imeli v zalogi tudi smodnik, puške in drugo streljivo in železnino, vžgal se je na nepoznat način smodnik ter raznesel celo poslopje. Daleč po mestu ležale so poedine reči, kakor puške, revolverji i. dr. Lastnik ranjen je na smrt, a mnogo oseb poškodovanih je jako nevarno.

(Ogerski knez — primas Vásáry) obhajal je te dni v benediktinskem samostanu St. Martin petdesetletnico svojega mašništva.

(V Sarajevu) posvetili so škofom Slovenca preč. gosp. dr. Antona Jegliča. Imenoval ga je papež pomožnim škofom za Bosno. Imenovani dostojanstvenik bil je dlje časa profesor in podvodja semenišča v Ljubljani ter bil splošno priljubljen; zadnji čas bil je generalni vikar v Sarajevu.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 14. avgusta poslali: Gospod geometer Prešern iz Sv. Križa 1 gl. — Neimenovani pogrebec v Borovnici 2 gl. 50 kr. — Gosp. dr. Vladimir Žitek, advokat v Novem Mestu, imenom omizja pri št. v Kandiji namesto venca na krsto rajnega g. prof. Vidmarja 6 gl. — Po č. g. Martinu Medvedu, kapelanu v Slov. Bistrici svoto 20 gl. 30 kr., nabrano na novi maši č. g. Antona Jerovšeka. — Po č. g. Jakobu Menhartu, kapelanu v Ormožu, 4 gl. 95 kr., nabrane na novi maši č. g. Franca Tropa v Ormožu in 6 gl. 31 kr., nabrane ob priliki veselega sestanka ormoškega gasilnega društva pri g. Kandriču na Lenti. — Po č. g. novomašniku Mat. Zemljiču 108 gl. 50 kr., kot dar mariborskih bogoslovcev, zložen v pretečenem šolskem letu pod geslom: „Sveta Ciril in Metod, véni otmita naš rod!“ — Po č. g. J. Menhartu od vesele družbe v Litmerku 1 gl. 40 kr. — Po gdč. Almi Erhovnic, učiteljski kandidatini v Ribnici med prijatelji tamburaškega zbora nabrani znesek 7 gl. — Iz nabiralnika g. Amalije Krajčeve p. d. Matjažev v Grahovem 7 gl. 15½ kr. — G. Adolfini Spilar iz St. Petra na Krasu 1 gl. kot izgubljeno stavo. — G. Marija Muha iz Lokve na Krasu 100 gl. pokroviteljine „lojevskih rodoljubov“. — Šmartinski otroci 6 gl. 76 kr. — Vipavska podružnica 18 gl. — Č. g. Alojzij Veberič, kapelan v Stanca na Štajarskem, 5 gl. — Č. g. Avg. Skočir, kurat v dež. bolnici v Gradcu, 5 gl. za mesec september. — Iz nabiralnika g. E. Jegliča na Selu pri Lescah 3 gl. 14 kr. — Iz nabiralnika v gostilni „pri pošti“ v St. Juriju ob Taboru 4 gl. — Bog plačaj vsem darovalcem rodoljubno požrtvovalnost!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Koledar.

Petek (17.) † Kvatre, Rane sv. Frančiška. — Sobota (18.) † Kvatre, Jožef Kupert. — Nedelja (19.) 15. pobinkoštna. Januvarij, škof. — Ponedelj. (20.) Evstahij in dr. mm. — Torek (21.) Matevž, apostelj. — Sreda (22.) Tomaž. Vilanov. — Četrtek (23.) Tekla, dev. — Zadnji krajec dne 19. ob 3. uri 40 minut zjutraj. Solnce stopi v znamenje tehnice dne 22. ob 7. uri 54 minut zvečer.

Sejmi.

Dne 20. septembra na Vranskem in v Braslovčah. Dne 21. septembra v Siegersbergu, na Laškem v Lučanah, na Framu, v Ormožu in Podsedri. Dne 23. sept. na Bregu pri Ptaju (za svinje). Dne 24. sept. v Arnovžu, Slov. Bistrici, v Šmartnu pri Slov. Gradcu in na Remšniku.

Loterijske številke.

Trst 11. septembra 1897: 44, 10, 71, 88, 86.
Linc " " " 18, 61, 42, 7, 19.

Vabilo

k

glavnemu občnemu zboru

konsumnega društva v Frankolovem

v gostilni M. Krempuš-a

v nedeljo dne 19. septembra 1897.

ob 10. uri dopoldan.

(212)

Vdova Neža Germovšek naznanja vsem prijateljem in znancem tužno vest o smrti svojega ljubljenelega soproga, gospoda

Juro Germovšek-a

posestnika, krčmarja, občin svetovalca in člana ubožnega zaklada i. t. d. v Globokem

kteri je dne 12. t. m. opoludne, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 50. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega ranjkega je bil v torek dne 14. septembra ob 9. uri dopoludne v Pišecah, kjer se bodo brale tudi sv. maše zadušnice.

Blagega pokojnika priporočam v molitev in blag spomin. (208)

Globoko pri Brezicah, dne 15. sept. 1897.

Neža Germovšek, Juro Germovšek,
vdova sin

Zahvala.

Slavna „Matica Slovenska“ v Ljubljani je blagovolila na prošnjo svojega novega poverjenika naši šoli podariti 23 knjig v izobraževalne namene; za ta prečislani dar bodi vrlejši družbi „Matici Slovenski“ izrečena presrečna zahvala.

Solsko vodstvo Braslovče, 14. sept. 1897

Val. Jarc,
nadučitelj in poverjenik „Matice Slovenske“

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljajo v lekarni pri Zrinjskem, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratobol. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času dá odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spiyo in na ta način hitro okrevaajo — Izmed mnogih zahval navajam tu samo naslednje:

„Veleccenjani gospod lekarnar!

Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje poznanca. Jaz sem od dveh steklenic od neznosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočal bom ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S spoštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri nosi to varstveno znamko. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vse kraje in sicer proti predplačilu (priračunši 20 kr. za zametek) ali pa po poštne povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil se razpošiljajo na zahtevo zastojnj in poštne prosto. Lekarna pri Zrinjskem, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20. (206) 30—1

Učenec

zdrav, čvrst, poštenih starišev za čevljarsko obit sprejme se takoj pri Martin Kolšku, čevljarskem mojstru v Celji, Graška cesta št. 4. (207) 3—1

Romarski vlak

na Svete Višarje in k Mariji Pomagaj

vozil bo po jako znižani ceni in dobro urejen

v nedeljo 26 septembra 1897.

Odhod iz Celja ob 6. uri 45 min. zjutraj.

Natančnejša pojasnila in vožne liste izdaje

Ed. Schmarda,

(209) 3—1

potovalna pisarna v Ljubljani
Marije Terezije cesta, 4

Na glasoviru

se temeljito poučuje za nizko nagrado začetnike, kakor tudi že napredujoče v Graški cesti (Grazer-Strasse) št. 33, II. nadstropje. (176) 6—5

Čisti med,

(Schleuderhonig)

prodajata in razpošiljata po pošti od 1/4 klg. naprej vsako množino.

Mursa & Pušenjak

(191) 5—4

pri Ljutomeru.

Neprekosljivega učinka je

Tanno-chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las. — Cena 1 stekl. z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga

lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Zaloga vseh domačih preskušanih zdravil, katera se po časopisih in cenikih priporočajo. Pošilja se na vse strani z obratno pošto. (210) 10—1

Služba tajnika

za občino Velenje in okrajni zastop Šoštanj z letno plačo 480 gld. in posebnimi zasluški je takoj za oddati.

Zahteva se zmožnost slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, kakor tudi zmožnost dotičnih postav.

Dokazati se mora, da so vže več let kot taki, službovali, neomadeževano živeli.

Prošnje vlagati se morajo do 15. septembra t. l. na okrajni zastop, ali pa na občino. (197) 3—3

Kdo pije
Kathreiner-
Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav
ostati in si kaj prihraniti.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špicerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: hmelj, oves, pšenico, rž, ječmen, jabolke, hruške, divji in pravi kostanj, belice, (Preiselber) mališno štupo, suhe gobe, maline, bezgovo gobo, mecesnovo gobo itd., sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah in tudi strd ali med vsako množino po

najvišjih cenah.

(159) 52—8 z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Rudolf Tabor

Celje

Gospodske ulice (Herrengasse)

priporoča sl. občinstvu za jesenski in zimski čas svojo bogato zalogo storjenih oblek za gospode in dečke posebnost se prav cene ogra- tače po najnižjih cenah

Priporočam se tudi za napravo oblek za gospode in dečke po meri in zagotavljam ceno, solidno in točno postrežbo, ter prosim za mnogobrojni obisk. (205) 3—2

V vsakem poštno-oddajnem okraji, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“ Gradec, poste restante. (137) 26—11

Trgovec in krčmar

na deželi ter posestnik želi se poročiti z gospodično ali vdovo brez otrok, katoličanko, kmetskega ali pa obrtniškega stanu. Ponudbe s sliko naj se pošljejo pod naslovom R. Z. 320 poste restante v Sevnici ob Savi, Štajersko. (204) 2—2

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarni pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi
pri Rogatec-Slatini.

Preskušeni in potrjeni od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristnejše, najreelnejše in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in plučne bolesi itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja trdnica Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim cenejo tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce mojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierryja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko do vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krome, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krome 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštne povzetju. Pazi naj se vedno natančno na zgorajšno zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. (12) 20—3

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Zacherlin

deluje čudovito! Mori kakor nobeno

drugo sredstvo — vsakovrstne žuželke, za to tudi po celem svetu kot jedino enake vrste slavno in priznano. Njegova namenja so: 1. zapечатena steklenica, 2. ime „Zacherlin“. (37) 12—1

Celje: Traun in Stiger, Viktor Wogg, Alojzij Walland, Anton Kolenc, Fran Janesch, Milan Hočevar, Ferdinand Pellé, Josip Matič, Anton Ferjan, Friderik Jakovitch, L. Leo Hannak, Karol Gela, lekarna, Fran Zangger, Topolak & Pečnik, A. Marek, lekarna, Franc Hirschberg, Vransko: Ivan Pauer, Braslovče: Ant. Plaskan, Konjice: Jurij Možaj, Vojnik: Fr. Zottl, Dobrna: Jos. Sikošek, Hrastnik: Alojzija Bauerheim, Konsumno društvo, Josip Wouk, Ljubno: Fr. H. Petek, Janez Filipič, Sevnica: A. Fabiani, S. F. Schalk, Ludovik Smole, Trg Lemberg: Franc Zupančič, Laško: Andrej Ešbacher, Sevnica: Zwenkel & Cmp., Planina: Lud. Schesche-k, F. Wamberchsteiner, Gornji Grad: Jakob Božič, Poljčane: Ferd. Ivanus, A. P. Kenutsdorfer, Anton Schwell, Mozirje: Leopold Vukič, Pristova: Marija Suppanz, nd. Suppanz, Brežice: Fran Mathes, Varlec & Umek, Žalec: Adalb. Globočnik, St. Jurij: Fran Kartin, J. F. Schescherko, St. Lovrenc: Elija Turin, Smarje: Josip Wagner, Janez Lischning, St. Paul: Norbert Zanier, Trbovlje: Konsumno društvo, J. M. Krammer, Fran Poljak, Rob. Stanowitz, Vitanje: Anton Dakhu, Videm: Ivan Novak, Velenje: Karl Tischler, Zibika: Janez Založnik

Najboljše za stenice, bolhe, kuhinjske golazni, mole, živalske parasite in dr.